

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

XXX. De rerum Ecclesiæ alienationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

Ecclesia indigeat, esse oblationes istas iudicio Episcopi impendendas ad reparationem. Zerola denique in praxi, p. 2. verb. *Oblationes*, testatur oblationes quæ in Parochiali Ecclesia fiunt, pertinere ad Parochum: eas verò quæ in alia fiunt Ecclesia, pertinere ad ejus Ecclesiæ Rectorem, seu Præpositum; sed eas, quæ in parietibus affiguntur aut suspenduntur, esse ipsius Ecclesiæ.

CAPUT XXX.

De rerum Ecclesiæ alienationibus.

I. **N**EQUE ullus Episcopus, neque Abbas, ac ne ipse quidem Summus Pontifex rerum Ecclesiæ alienandarum potestatem habet, ut disertè dicunt can. *Monemus*, can. *Quisquis Episcopus*, can. *Non licet Papæ*, 12. q. 2. neque possunt Presbyteri alienare inconsulto Episcopo, neque Episcopus inconsulta Synodo vel Capitulo prædium Ecclesiæ vendere, aut aliter alienare, can. *Placuit*, 12. q. 2. & cap. 1. de his quæ fiunt à Prælat. sin. conf. Capit. Neque tantum Capituli simul & Episcopi consensus, sed eorum quoque requiritur subscriptio, can. *Sine exceptione*, 12. q. 2. Decernit tamen can. *Terrulas*, 12. q. 2. terrulas aut vineolas exiguas, & Ecclesiæ minus utiles, aut longè positas posse Episcopum, si necessitas fuerit, sine consensu Capituli distrahere. Alienationis prohibitæ nomine comprehenditur donatio, venditio, permutatio, perpetua emphyteusis, cap. *Nulli liceat*, de reb. Eccles. non alien.

II. Clericus alienans rem Ecclesiæ, & quisquis eam recipit, excommunicatus est ipso facto: præterea Clericus remanet ipso facto privatus Beneficio & Ecclesiâ, cujus rem alienavit, cap. *Ambitiose*, in extrav. commun. de reb. Eccl. non alien. Talesque alienationes prorsus irritæ sunt, ibid. & cap. *Si quis*, eod. tit. & Concilium Tridentinum sess. 25. de reform. cap. 11. Adeo ut res alienatæ unâ cum fructibus restitui debeant, d. c. *Si quis*. Ratio est, quia præbendatus non est proprietarius, sed usufructuarius rerum Ecclesiæ. Ergo non potest nisi fructus solos alienare. Secundò, quia talis licentia res Ecclesiæ dissiparet, ipsaque Ecclesia spoliaretur suis. Tertio, quia Deo semel dicatum non est ad humanos usus transferendum, cap. *Semel Deo*, de regul. jur. in 6.

III. Procera nemorum arbores ad Ecclesiam pertinentes, dejici prohibentur Edicto Henrici II. anni 1158. & Edicto Aurelianensi Caroli IX. art. 29.

K k IV. Tres

IV. Tres iustæ alienandi causæ recensentur per Glossam in proemio Causæ 12. quæst. 2. Ecclesiæ utilitas vel necessitas evidens, ut si fructus non sufficiant impensis Ecclesiæ, aut Clericorum sustentationi, aut debitorum solutioni, pretium verò alienationis hunc defectum compenset, can. *Hoc jus porrectum*, 10. q. 2. Secundò ad subsidium pauperum in gravi necessitate, aut redemptionem captivorum, vel ad sepulturam Fidelium, ex S. Gregorio Magno lib. 5. epist. 17. & lib. 7. epist. 4. quibus ex causis sacra Vasa frangi & distrahi approbat: aurum enim habet Ecclesia, non ut fervet, sed erogat, & subveniat in necessitatibus, can. *Aurum*, 12. q. 2. Tertia causa est evitandi damni, quando Ecclesiæ prædia sterilia & inculta manerent ratione gravium pro iis reparandis impensarum, & longæ distantia, can. *Sine exceptione*, can. *Terrulas*, 12. q. 2. & cap. *Ad aures*, de reb. Eccl. non alien.

V. Solennitates omnes in Gallia necessarias ad validam rerum Ecclesiæ alienationem recenset Chevutius tract. de alien. rerum Eccl. Prima est, ut interveniat Cleri seu Capituli consensus in scripturam redactus, cui singuli subscribant, d. can. *Sine exceptione*, 12. q. 2. Secunda solennitas est, ut ex deputatione per Capitulum certæ personæ committantur ad inquirendum de necessitate aut utilitate hujus alienationis. Eaue inquisitio deinde referri ad Capitulum debet sub forma scripta & juridica, ut de illa constet sine fraudis suspicione. Tertia, ut publicè per Parochos, tum illius, tum vicinorum locorum, & per affixas locis publicis schedulas denunciatur futura alienatio per licitationem ac subhastationem, ut qui amplius licitaverit & satisfecerit, rem habeat. Quarta, ut accedat Episcopi aut Vicarii Generalis consensus: aut si de re agitur Monasterii vel Ecclesiæ Regularis, consentiat Abbas ac Prælatus Regularis; imò & licentia Summi Pontificis, adeo ut nec ipsa Superioris Generalis aut Provincialis autoritas sufficiat. Ubi verò agitur de bonis Secularis Ecclesiæ, non sunt receptæ in Gallia recentiorum Pontificum Sanctiones, quæ hujusmodi requirunt Supremæ Sedis dispensationem. Prædictæ verò adhiberi debent solennitates, licet non foret alienatio perpetua, dummodò procedat ultranovennium prædii Ecclesiastici emphyteusis, ut admonet Chenutius, addens ex defectu unius harum conditionum Senatusconsultis Gallicanis multas rescissas fuisse alienationes rerum Ecclesiæ factas ab annis amplius centum.

VI. Observa duplicem competere actionem Ecclesiæ ad hanc rescissionem & recuperationem, scilicet actionem personalem adversus alienatorem, si est solvendo; & actionem realem adversus possessorem rei, argumento legis 3. & ult. C. si tutor vel curat. & can. *Apostolicos*, 12. q. 2. Sed si obtineret contra unum istorum, cessaret actio Ecclesiæ, l. 1. §. *Si plures*, D. de eo per quem fact. erit. Et si unum conveniat, non fit Ecclesiæ præjudicium quoad alterum; sola enim solutio imponit ei silentium, l. 1. §. *Si*.

§. Si apud, D. depositi : & l. ult. C. Si tutor vel curat. ut docet Glossa in cap. Si quis, verb. Alienata, de reb. Eccles. alien.

V II. Denique sciendum, contra rei Ecclesie alienationem sufficere ut impediatur, vel ut facta revocetur, oppositionem etiam unius solius de Capitulo, contra communem reliquorum consensum, d. cap. Si quis, de reb. Eccles. alien. Etenim in re communi potior est conditio prohibentis, cap. In re communi, de reg. jur. in 6.

CAPUT XXXI.

De celebratione Festorum.

1. DISCIMUS ex capite 1. & cap. Conquestus, de feriis, opera Dominicis, festisque diebus prohibita, duplicis esse generis, scilicet servilia & mechanica, ad quæ nulla competit necessitas, vel quæ rationabili dispensatione non justificantur. Ex illis etiam quæ neque servilia, neque mechanica sunt, prohibentur juramenta publica, acta pariter Notariorum publica (exceptis tamen conventionum connubialium actis, & ultimarum voluntatum.) Vetantur insuper omnes judiciarii processus & strepitus forenses. Verumtamen privata studia & privata scripturæ, quanvis dirigantur ut præparatoriæ ad causas forenses, nullatenus diebus sacris prohibentur. Hæc enim neque servilia opera sunt, neque acta publica, neque strepitum judicalem præse ferunt ullum. Merces verò quæ pro ejusmodi scripitionibus exsolvitur, cum sit operi debita nullatenus servili, non potest esse vilis, sed potius honoraria.

I I. Artificum delineationes in charta, quales sunt architectorum, pictorum, sculptorum, ac pictorum, fabrorum lignariorum, nullatenus serviles censeri debent, quia sunt magis ingenii quam corporis operationes: ideoque studii loco censentur, modo in charta sola exarentur; ideoque sacris diebus fieri non vetantur. Soto lib. 2. de justitia, quæst. 4. art. 4. Navarra cap. 13. num. 12. Toletus lib. 4. cap. 24. num. 7.

I I I. Necessitas quoque, sive publica, sive privata, remoto quoad fieri potest scandalo, facit licita diebus festis opera servilia, cap. Licet, cap. Conquestus, in fine, de feriis.

I V. Concilium Aurelianense tertium nationale viginti & sex Episcoporum, habitum sub Vigilio Papa, regnante Childeberto, anno Domini 540. recenser quatuor species operum etiam servilium, quæ diebus etiam Dominicis licita declarat. 1. Aurigarum. 2. Coquorum & Pistorum.

K k 2 3. Famu